

vissefelig dog al Tjoe til at stræbe efter paa denne Maade at faae Mere, end hvad der er givet ved Loven af 4de Marts 1857. For at jeg skal gjentage det, det er ingenlunde Hensigten at fuldkaste den engang vedtagne Bane, men at erholde noget Mere og at beholde det Allervæsentligste af, hvad der engang er givet. Naturligviis er der flere Veie at gaae for at komme til et andet Betalingsystem, men det staaer klart for Regjeringen, at det Betalingsystem, som er foreslaaet i det forelagte Lovudkast ogsom er blevet benævnet Obligationsystemet, hvilken Benævnelse jeg for Kortheds Skyld vil beholde, er billigere end det i Loven af 4de Marts 1857. vedtagne. Det er blevet sagt, at Obligationsystemet vilde have tilfølg, at der blev kastet 18 Millioner Rbd. ud paa Markedet; paa en vis Maade er det vel sandt, men i Realiteten bliver det dog ikke Andet end en Rentegaranti; thi enten Staten garanterer, at Renten af en vis Sum aarlig vil blive betalt, eller den directe ved et uopsigeligt Gjældsbeviis paa en bestemt Sum forpligter sig til at betale en vis Rente, bliver dog Et og det Samme. Naar man vil sammenligne de to Systemer, maa man dog virkelig spørge, om ikke Actiens Værdi er mindre end Obligationens Værdi, og ikke sætte Capitalen i Obligationsystemet i Modsetning til Renten i Actiesystemet, ibet det ikke kan nægtes, at begge Dele ere en garanteret Rente. Ved Obligationsystemet i Forbindelse med Forpagtningsystemet er der desuden en stor Garanti for, at Entreprenuren, der skal drive Banen, omgaaes saaledes med den Capital, der leveres ham i Obligationer, at den kan holde sin Cours; han er i højeste Grad interesseret i, at Coursen bestandig holdes pari; thi for hver Daler, Coursen gaaer ned, vil han paa en Obligationsmasse af 18 Millioner tabe i sin Betaling 18,000 Rbd. Det er, mener jeg, altsaa ogsaa en Fordeel ved Obligationsystemet, at Forpagteren eller Den, der skal drive Banen, stærkt er interesseret i at holde Obligationerne i Cours. Hertil vil jeg strax knytte et Svar paa, hvad den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (S. Hage) spurgte om med Hensyn til § 2. Det forekommer mig aldeles klart at fremgaae af Ordene i denne Paragraph, at der ikke er Tale om, at Obliga-

tionerne skulle udstedes i Rigsmonnt; der staaer, at der skal udstedes et Beløb af indtil „300,000 Rbd. Rigsmonnt 4 pCt. rentebærende Obligationer“, det betegner altsaa Maximum af Beløbet, men der er ikke paa nogen Maade Tale om, at Obligationerne netop skulle udstedes „i“ Rigsmonnt. Det er et Ord, som den ærede Rigsdagsmand selv satte til, og jeg troer saaledes, at jeg i Medhold af, hvad der staaer i Lovudkastet, var fuldkommen beqvemt til den Bemærkning, som jeg fremkom med ved Lovens Forelæggelse, og som netop blev fremsat, fordi jeg tilfældigviis havde hørt, at Paragraphen ogsaa var bleven misforstaaet af Andre, nemlig: at Den, der modtog Obligationerne, var berettiget til at begjære dem udstedte i den Møntsort, som maatte være tjenligt for Markedet og tjenligt for at holde Obligationerne i den Cours, hvori Den, der modtager Obligationerne, og Den, der udsteder dem, ere lige interesserede i at holde dem. Det er blevet ytret, at man i Motiverne havde opstillet en ubillig Sammenligning mellem de to Betalingsystemer; jeg troer ikke, at jeg behøver at gaae ind i Detaillen af denne Sammenligning. Det forekommer mig, at det er blevet udtalt, navnlig af den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 1ste Valgkreds (Schovelin) i Slutningen af hans Foredrag, at der var væsentlige Fordele ved Obligationsystemet, og den Sammenligningsberegning, der i Motiverne er opstillet, tør jeg paastaae er aldeles rigtig; ibetmindste er det ikke paaviist, at der er begaaet nogen Feil i saa Henseende, og forinden dette paavises, har jeg ikke videre Anledning til at bevise, at Beregningen er rigtig. Naar der iøvrigt er gjort forskellige Erindringer imod Motiverne, saa skal jeg blot indskrænke mig til at bemærke, at det Væsentligste af, hvad Motiverne indeholde med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilken Bruttoindtægt man kan vente, at Banen vil give, egentlig er den Oplysning, som gives om, hvad Bruttoindtægten pr. Miil er paa de forskellige Baner, som ere nævnte; man er i Beregningen gaaet ud fra, at Bruttoindtægten af den her foreslaaede Bane vilde være det Mindste af, hvad den er paa nogen af de nævnte Baner. Det er naturligviis heller ikke givet, at den vil blive saa stor; men man opstille, hvilke Bereg-